

İlköğretim Öğretmenlerinin Öğretim Yöntem ve Tekniklerine Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlköğretim Öğretmenlerinin Öğretim Yöntem ve Tekniklerine Yönelik Tutum Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23398>

Özet

İlköğretim Öğretmenlerinin Öğretim Yöntem ve Tekniklerine Yönelik Tutum Ölçeği, ilköğretim kademesinde görev yapan öğretmenlerin, farklı **öğretim yöntem ve tekniklerine** karşı sahip oldukları eğilimleri ve algılarını belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir **tutum ölçeğidir**. 2012 yılında Gürbüz Ocak ve arkadaşları tarafından geliştirilen bu ölçek, öğretmenlerin yöntem seçimi, alternatif tekniklere açıklık, yapılandırılmaya yaklaşımla kullanılan teknikler ve geleneksel yöntemlere dair bakış açıları dört alt boyut üzerinden ölçmektedir. Ölçek, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları titizlikle yapılmış, uzman görüşleri alınarak nihai formuna ulaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen tutumları, Öğretim Yöntemleri, Öğretim Teknikleri, İlköğretim, Tutum Ölçeği, **Likert Ölçeği**, Yapılandırılmaya Yaklaşım.

Yazarlar

Gürbüz Ocak, İbrahim Ocak, Mustafa Yılmaz, Halil Haluk Mergen

Amaç

Ölçeğin temel amacı, görev yapan ilköğretim öğretmenlerinin, derslerinde kullandıkları veya kullanmaya eğilimli oldukları **öğretim yöntem ve tekniklerine** yönelik sahip oldukları **tutumları** belirlemek ve bu tutumların yapısal bileşenlerini ortaya koymaktır. Elde edilen veriler, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesine ve eğitim politikalarının şekillendirilmesine katkı sağlayarak hedeflemektedir.

Yapı

Ölçek, öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerine yönelik tutumlarının kapsamlı bir şekilde inceleyen dört ana alt boyuttan oluşmaktadır. Başlangıçta 50 madde olarak tasarlanan ölçek, uzman görüşleri ve istatistiksel analizler sonucunda 29 maddeye indirilmiştir.

Ölçeğin 4 alt boyutu ve madde sayıları şunlardır:

Yöntem seçimini etkileyen etmenler (7 madde)

Alternatif yöntem ve teknikler (11 madde)

Yapılandırılmaya yaklaşımla kullanılmaya başlanan teknikler (6 madde)

Geleneksel yöntemlere yönelik maddeler (5 madde)

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla hem uzman görüşüne başvurulmuş hem de istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada, ölçek maddeleri eğitim bilimleri ve sınıf öğretmenliği alanlarından üç uzmana inceltirilmiştir. Uzmanlardan gelen dönütler doğrultusunda madde sayısı 50'den 41'e düşürülmüştür.

Daha sonra, tutum ölçeği 250 kişilik bir örneklem grubuna uygulanmış, ancak değerlendirmeye 200 kişinin verileri dahil edilmiştir. Uygulama sürecinde gönüllülük esası benimsenmiştir. Elde edilen veriler üzerinde yapılan analizlerde, **Kaiser- Meyer- Olkin (K.M.O.)** değeri 0.76 olarak bulunmuştur. Bu değer 0.60'ın üzerinde olması, verilerin **faktör analizi** için uygun olduğunu göstermektedir. Ayrıca Bartlett testi de anlamlı ($p= 0.081$) bulunmuş, bu da faktör analizinin uygulanabilirliğini istatistiksel olarak desteklemiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik çalışmaları kapsamında, ilköğretim öğretmenlerinin yöntem ve tekniklere yönelik tutumlarından elde edilen puanlar arasında cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığına belirlemeye yönelik t-testi yapılmıştır.

T-testi sonuçlarına göre, ölçeğin tüm alt boyutlarında cinsiyet değeriye göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Bu bulgu, kadın ve erkek öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerine yönelik tutumlarının birbirine benzer olduğunu, dolayısıyla ölçeğin cinsiyetten bağımsız olarak tutarlı sonuçlar ürettiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliğini test etmek amacıyla **faktör analizi** gerçekleştirilmiştir. Bu analizin ön koşullarını kontrol etmek için yapılan testlerde, veri setinin faktörleştirme için uygun olduğu tespit edilmiştir.

Verilerin örneklem yeterliliğini gösteren **Kaiser- Meyer- Olkin (K.M.O.)** değeri 0.76 olarak belirlenmiştir. Bu değer, veri setinin çok değeriye yönelik analizine uygun olduğunu işaret etmektedir. Ayrıca, verilerin küresel uygunluğunu test eden Bartlett Küresellik Testi de anlamlı bulunmuş ($p=0.081$), bu da değerlikenler arasında faktör analizi yapmaya yetecek düzeyde korelasyon olduğunu kanıtlamıştır. Bu analizler sonucunda ölçek, 4 alt boyut ve 29 madde ile sonuçlandırılmıştır.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: 5'li **Likert Ölçeği** (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: İlköğretim Öğretmenleri

Yaş Grubu: Yetişkin (Mesleğini İsteyen Öğretmenler)

Örneklem Detayları: Geçerlik çalışması için 250 ilköğretim öğretmenine uygulanmış, 200 kişinin verisi değerlendirilmeye alınmıştır.

Test Metodolojisi: Gönüllülük esasına dayalı olarak anket yöntemiyle uygulanmıştır. Analizler uzman görüşü, KMO ve Bartlett testleri ile t-testi sonuçlarına dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretim Yöntemleri, Tutum, İlköğretim, Sınıf Yönetimi, Eğitim Bilimleri, Yapılandırma, **Faktör Analizi.**

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

İletişim Adresi: Sorumlu yazar Gürbüz Ocak'tır.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, akademik bir makale kapsamında 2012 yılında geliştirilmiştir. Ticari kullanım ve izinler için sorumlu yazar Gürbüz Ocak ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçeğin orijinal makalesi açık erişimli olarak sunulmaktadır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ilkogretim-ogretmenlerinin-ogretim-yontem-ve-tekniklerine-yonelik-tutumlari-afyonkarahisar-ornegi.pdf](#)

Kaynaklar

Ocak, G., Ocak, G., Yılmaz, M. ve Mergen, H. H. (2012). İlköğretim öğretmenlerinin öğretim yöntem ve tekniklerine yönelik tutumları. İlköğretim Online, 11(2), 504-519. Makalenin çevrimiçi

bağlantısı: ilkogretim-online.org.tr

İlköğretim Öğretmenlerinin Öğretim Yöntem ve Tekniklerine Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek 4 alt boyut ve 29 maddeden oluşmaktadır:

Yöntem seçimini etkileyen etmenler (7 madde)

Alternatif yöntem ve teknikler (11 madde)

Yapılandırılmamış yaklaşımla kullanılan teknikler (6 madde)

Geleneksel yöntemlere yönelik maddeler (5 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM